

TAALOEFFENING.

Wijs uit deze les alle woorden aan die bij Zelfstandige Naamwoorden gebruikt worden, en breng ze onder drie hoofden; (1) Bijvoegelijke Naamwoorden, (2) Bezittelijke Voornaamwoorden, (3) Bijvoegelijke woorden.

WOORDVERKLARING.

's jaars, in 't jaar. **wijsmaken**, vertellen; doen geloven. **vacht**,
al de wol samen die een schaaap heeft. **gespannen**, getrokken. **dwars-**
draad, een draad, die andere draden kruist.

Wraak.

wraak	jakhals	verbijten
wreed	wreken	sprakeloos
vriend	steunen	krachteloos
lucht	klagen	leeuwekind

Kracht'loos lag een leeuw te sterven
Vóór de ingang van zijn hol,
En de hele lucht was van zijn
Klagen en zijn steunen vol.

Vele dieren kwamen kijken,
 En verbeterden zich van pret,
 Dat de dood hen van hun vijand
 Bijna, bijna had gered.

Maar zou hij met vrede sterven?
 "Neen!" sprak 't hert; "neen!" riep de os;
 "Neen!" zei d' ezel; "neen!" sprak beeroom;
 "Neen! neen!" riep de wrede vos.

En ze stootten, prikten, beten,
 Schopten, scholden d' arme leeuw!
 En ze letten op zijn smeken,
 Noch ook op zijn angstgeschreeuw.

Vlug ter been verscheen het paard daar,
 En het zag wat werd gedaan,—
 En het sprak: "Houdt op, mijn makkers,
 Is uw wraak nog niet voldaan?"

"'k Ken de leeuw, met schrik in 't harte
 Heb ik vaak voor hem gebeefd;
 En kon ik 't, ik zou me wreken
 Op elk leeuwekind dat leeft!

"Maar een stervend wezen kwellen,
 Of hij vriend of vijand zij,
 Neen, dat nimmer, nimmer zal ik,
 Vrienden, en waarom dan gij?"

Os en ezel, beer en jakhals
 Stonden allen zonder spraak:
 En ze lieten 't dier met vrede,
 En vergaten al hun wraak!

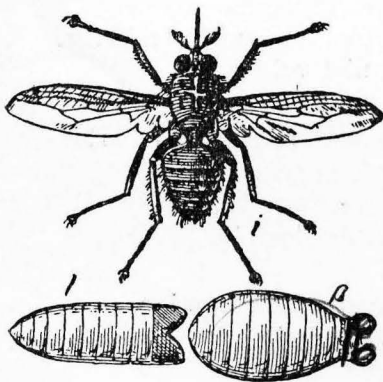
TAALOEFENING.

Er zijn veel Werkwoorden in dit versje. Haal ze er alle uit, en schrijf de tweede persoon Enkeltv. en Meerv. ervan op in de zes tijden, die we geleerd hebben. Deze zes zijn de tijden van de *Aantonende Wijs*.

WOORDVERKLARING.

steunen, zuchten. **verbeten zich van pret**, wisten niet wat zij doen zouden van plezier. **noch ook**, en ook niet, en evenmin. **vlieg ter been**, snel; met vlugge sprongen. **vaak**, dikwels. **wezen**, schepsel (dier, mens). **kwellen**, plagen. **stonden zonder spraak**, konden niets zeggen. **vraak**, begeerte om vergelding te doen.

snubbly
wrullen
 De Tsetse Vlieg.

l. Larva; p. Pupa; t. Imago

vlieg
 wesp
 muil
 insekt
 giftig
 plagen
 voedsel
 spoorweg
 diersoort
 bederven
 gruwelijk
 sprinkhanen

Alle diertjes, die koud bloed hebben, en wier lichaam niet één stuk uitmaakt, zoals 't onze, maar gedeeld is, zoals dat van de wesp, of uit ringen bestaat.

gelijk dat van de rups, worden insekten genoemd. Van geen enkele diersoort is de wereld beter voorzien dan van deze. Alles is er vol van: ieder huis, elke boom, de hele aarde, de hele lucht.

En wat doen ze wel? De meeste zijn voedsel voor elkander en voor de vogels—en bijna alle plagen.

“Plagen?” zeg je. “Leven ze daarvoor?” Ik durf geen ja zeggen, maar ik vrees wel dat ’t zo is. Denk aan vliegen, hoe ze alles vuil maken; denk aan muggen, hoe ze ons steken; denk aan mieren, hoe ze onze muren bederven; denk aan boomluizen, hoe veel schade die doen; denk aan rupsen, hoe ze alles kaal eten; denk aan sprinkhanen, hoe ze ons arm maken; denk aan . . . maar genoeg!

Neen, niet genoeg; ik wil je nog over één insekt spreken.

’t Is een vlieg, een kleine vlieg, een nietig diertje, dat je haast niet de moeite waard acht, op te letten. Maar ’t is een vreselijke plaag.

Als men van de zuidkant Afrika in wil, moet men—zo wordt er gezegd—‘door de vlieg heen.’ Dat betekent, dat men door een streek, een kring, een gordel moet, waar de gruwelijke tsetsevlieg leeft.

Wat doet die?—zal hij je bijten? O, neen, jou niet.

Maar je gaat met een verewagen, door flinke paarden of muilen getrokken; en, beste vriend, je komt er niet door!

Of je gaat met een ossewagen, want daarmee reis je liever. Beste vriend, je komt er niet door!

Waar niet door? Door de vlieg niet? Niet door de streek, waar die kleine insekten rondwalen? “Dat zou ik nog wel eens willen zien,” zeg je, “of ik niet door die vliegestreek komen zou!”

En toch is 't, helaas, zo! Je komt er niet door. Zo'n nietig vliegje steekt je kostbare paard, je mooie muil, je trouwe os, en—als 't nat weer is, dan in een paar dagen, en als 't droog is, dan in een paar weken, ligt je dier dood!

Is dat niet vreeslik? Is 't niet al te erg, dat zulk een insekt de handel wezenlik tegenhoudt? Aan de mens doet 't geen kwaad, de wilde dieren hebben er niet van te lijden, maar al ons schone trekvee sterft aan zijn giftige beet. Men zegt, dat hij zijn gif uit de huid van krokodillen en nijlpaarden zuigt, en er dan mee rondvliegt.

't Is al te erg! En wat is er aan te doen? Men kan ze toch niet vangen! En men moet er toch doorheen! Wel, dan maar spoorwegen bouwen. De tsetsevlieg leeft in kringen *om* een land, en verspreidt zich nooit *door* een land. Is men er dus *door*, dan is 't gewonnen. En als 't dan niet met wagens kan, met de trein dan maar!

TAALOEFFENING.

Schrijf alle Voornaamwoorden op, en zeg tot welke soort ze behoren.

Maak een lijst van de Bijvoegelijke woorden, en als daar Voornaamwoorden of Telwoorden bij zijn, teken ze dan aan.

Schrijf alle Zelfst. Naamwoorden uit in het Enkelvoud en Meervoud.

WOORDVERKLARING.

uitmaakt, vormt. **rups**, risper. **op te letten**, er naar kijken.
rondswalen, rondvliegen.

Naald en Speld.

<u>naald</u>	<u>kussen</u>	<u>spitsen</u>
<u>speld</u>	<u>niemand</u>	<u>prachtig</u>
<u>wens</u>	<u>vergeefs</u>	<u>betreden</u>
<u>anders</u>	<u>verheugd</u>	<u>geduldig</u>

/ Een naald en een speld stonden naast elkander op een speldekussen. Ze waren goede vrienden, en hadden elkaar trouw geholpen die dag; en wat een drukke dag was 't geweest!

Nadat ze enige tijd stil geweest waren, sprak de speld tot de naald: "Hoe is 't toch mogelijk dat jij altijd zo tevreden bent? Je werkt van de vroege morgen tot de late avond, en wie merkt je ooit op? Je hebt vandaag zo hard gewerkt, en wie, die 't prachtige kleed ziet, dat je zoeven hebt klaargemaakt, zal aan de naald denken? Je glijdt zo zacht door de stof, dat niemand je hoort; en zelfs de gaten, die je maakt, zijn zó klein, dat ze zich dadelik achter je sluiten."

"'t Is waar, wat je zegt," antwoordde de naald, "maar ik wens 't niet anders. Ik werk vroeg en laat, en niemand merkt me op; maar ik ben tevreden, zo lang ik maar een draad achterlaat, om aan te tonen, dat mijn werk niet vergeefs is geweest."

Wie stil en nederig.
 Zijn pad hier wil betreden,
 Hij leeft verheugd én blij,
 Geduldig en tevreden.

En and'ren zien hem gaan,
 En drukken ook zijn sporen;
 En waar zijn stem weerklinkt,
 Daar spitsen ze de oren.

Zo wordt hij hun ten gids
 Zelfs zonder het te weten :
 Die zó zijn leven slijt,
 Mag men gelukkig heten.

6

TAALOEFFENING.

Onder de Bijvoegelijke woorden worden gerekend :

- (1) de Lidwoorden.
- (2) de Bezittelijke Voornaamwoorden.
- (3) de Aanwijzende Voornaamwoorden.
- (4) de Bijvoegelijke Naamwoorden.
- (5) de Telwoorden.

Van sommige van deze hebben we nog niet alles gezegd.

(1) De Lidwoorden zijn *de* en *het* of *'t* (Bepaalde Lidwoorden); *een* (Onbepaald of Niet-bepalend Lidwoord).

(3) Aanwijzende Voornaamwoorden zijn: *deze* of *dit*, *die* of *dat*.

Van de andere soorten hebben we 't nodige reeds geleerd. Deze woorden moet men alleen bij Zelfstandige Naamwoorden zoeken. Ze kunnen niet alleen staan in de zin.

Maak enige zinnen, waarin zulke woorden op duidelijke wijze gebruikt worden.

WOORDVERKLARING.

glijdt, gaat. **vergeefs**, voor niet. **betreden**, lopen. **verheugd**, vrolijk. **spitsen**, open zetten. **ten gids**, tot een leidsman. **slijt**, doorbrengt.

Zo lang je nog een Moeder hebt.

<u>hebt</u>	<u>behoud</u>	<u>moeder</u>
<u>grieff</u>	<u>niemand</u>	<u>verplegen</u>
<u>dikwels</u>	<u>krankheid</u>	<u>gadeslaan</u>

Zo lang je nog een moeder hebt,
Mijn kind, wees toch tevreden,
Want groter, hoger, ed'ler schat
Heeft niemand hier beneden.

Ze heeft je van je eerste uur
Met liefde gageslagen,
En zorgt steeds met die ted're min
Nog alle, alle dagen.

Je weet, toen klein je waart, hoe trouw
Zij je in slaap kwam sussen,
En na een lange, diepe slaap
Je wekte met haar kussen.

Je weet, toen dikwels krank je waart,
Was z' altijd om je sponde;
Haar liefde deed je krankheid vliën,
Of heelde smart of wonde.

En nu je ouder bent, mijn kind,
'k Bid je, houd haar in waarde!
Geen groter zegen of geluk
Wordt ooit je deel op aarde.

Je moeder voelde, als niemand voelt,
 Voor 't kind van zorg en liefde;
 Wat hem deert, deert haar even goed;
 Haar grieft, wat ooit hem greefde.

Zo lang je nog een moeder hebt,
 Vergeet niet alle dagen
 De hoge, liefderijke God
 Om haar behoud te vragen.

O, heb haar lief! en, is ze krank,
 Of lang of kort het dure—
 Verpleeg haar, als ze 't eens jou deed,
 Tot aan haar laatste ure.

TAALOEFFENING.

Schrijf van tien van de Werkwoorden in dit versje de derde
 persoon Enkelv. en Meerv. op in de zes tijden.

WOORDVERKLARING.

gageslagen, gadeslagen, nagegaan, verzorgd. **min**, liefde. **sussen**,
 stil maken door zingen. **krank**, ziek. **sponde**, bed, legerstede. **vliën**,
 vlieden, verdwijnen. **heelde**, genas, maakte beter. **in waarde houden**,
 hoog schatten. **deert**, schaadt. **griefft**, doet pijn, smart. **liefderijk**,
 vol liefde, goedgunstig. **behoud**, bewaring, sparing. **verpleeg haar**, pas
 haar op, verzorg haar.

Zijde.

<u>iets</u>	<u>kokon</u>	<u>rolletje</u>
<u>rups</u>	<u>gebeurd</u>	<u>geweven</u>
<u>draad</u>	<u>helemaal</u>	<u>Chinezen</u>
<u>vingers</u>	<u>woldraden</u>	<u>zijdeworm</u>

“Nu is er toch wat raars gebeurd!” riep Hanna haar moeder toe; “die witte rups, die ik verleden week van Klara gekregen heb, is uit ’t glas weg. en een klein, rond ding, licht geel, en dat heel zacht voelt, zit tussen de moerbeiblaren in, en ik weet niet hoe ’t daar komt!”

“Ik wel,” zei Mama, “en ik zal ’t je uitleggen, als je me ’t glas brengt.

“Je weet, niet waar, wat er van gewone rupsen wordt—die veranderen in paapjes, en uit zulk een paapje komt later een vlinder.

“Wel nu, dat mooie, zachte ding, dat tussen de blaren vast zit, is ’t paapje van je witte rups. Klara gaf je die, opdat je er wat door leren zou. Ze wist dat dit gebeuren zou, en ik beloofde haar, ’t je uit te leggen,

“Je rups was geen gewone; het was een zijderups of zijworm. Dit insekt was in oude tijden alleen in China te vinden, en daardoor hadden de Chinezen alleen die kostbare stof, die we zijde noemen. Maar een reiziger stal enige rupsen, en bracht ze in een holle wandelstok naar Europa over.

“De zijdeworm of zijworm eet ’t liefst moerbeiblaren. Men kan hem dus niet houden, of men moet genoeg moerbeibomen hebben om hem te voeden.

✓ “Voelt hij, dat hij gaat sterven, of liever, dat hij gaat veranderen, dan spint hij zich in. Hij maakt geen web gelijk de spin doet, plat en groot, maar hij draait de draden van zijn weefsel om zichzelf heen, tot hij er helemaal dik in zit. Zo komt 't mooie, zachte paapje, dat je gevonden hebt, en dat de mensen kokon noemen. ✓

✓ “Laat ons nu eens een kopje kokend water halen, en de kokon daar in doen. 't Diertje dat er in zit, sterft daardoor, maar dat is nodig om je te kunnen wijzen, hoe men de zijde maakt.”

De moeder deed de kokon in 't kokende water, liet er hem een poosje stil in liggen, en keerde hem toen met haar vingers om en om, tot zij 't eind van een draad vond.

“Zie zo,” zei ze, “nu kun je maar winden, Hanna!”

Hanna haalde een rolletje, waar garen op geweest was, en begon de fijne draad daar langzaam op te winden, terwijl de moeder hem losmaakte.

En ze wond, en wond, en wond—er scheen geen eind aan te komen. Zij wond, tot haar rolletje vol, en de kokon leeg was. Er was niets meer van over dan een klein rond zakje van iets dat wel papier leek.

“Zie nu,” sprak de moeder, “dit is zijde. Van zulke draden maken de mensen de dure stof, die wij allen zo mooi vinden, op dezelfde manier als onze kleren uit woldraden geweven worden.

TAALOEFENING.

Telwoorden drukken een getal of hoeveelheid uit.

Er zijn twee soorten: *Bepaalde* Telwoorden en *Onbepaalde* Telwoorden.

Bepaalde Telwoorden drukken een bepaald getal uit: *twee, zeven, honderd, duizend.*

Onbepaalde Telwoorden drukken een onbepaald getal uit:
enige, sommige, vele.

Schrijf uit deze les alle Bijvoegelijke Woorden op, en zeg tot welke soort ze behoren.

WOORDVERKLARING.

paapje, vormverandering van rups tot vlinder. **web**, weefsel.

Groot en Klein.

<u>gindse</u>	<u>lichaam</u>	<u>mierehoop</u>
<u>wereld</u>	<u>Filistijn</u>	<u>kerktoren</u>
<u>waarheid</u>	<u>molshoop</u>	<u>menigeen</u>
<u>maatstaf</u>	<u>wonderding</u>	<u>torenspits</u>

Als iemand spreekt van klein of groot,
Zo moet hij wel verstaan,
Dat niemand hem begrijpt, tenzij
Hij geeft een maatstaf aan.

Van groot te spreken gaat niet aan,
Dan als men vergelijkt;
Ook klein wordt iets alleen genoemd,
Zo 't and're groter blijkt.

Een kat is klein wel naast een paard,
Maar groot bij rat of muis;
Een mierehoop bij molshoop groot,
Maar klein weer bij een huis.

Zo is ook onze toren hoog;
Maar wat bij gindse berg?
En ook die berg daar is al weer
Bij and're haast een dwerg!

Ook kan een mens naar 't lichaam klein,
 Maar groot van ziele zijn,
 Als eens de jong'ling David bij
 De reuze-Filistijn.

Maar ook dat groot zijn van gemoed
 Is naardat men 't beziet;
 En menigeen, die groot zich denkt,
 Is 't toch in waarheid niet.

Dat Groot, dat is een wonderding,
 En Klein al even mal;
 Men weet somtijds niet van de twee
 Welk of men kiezen zal.

Want wat de wereld groot soms noemt,
 Noemt God gewoonlik klein;
 De bijbel maant tot kleinheid aan,
 Om groot te kunnen zijn.

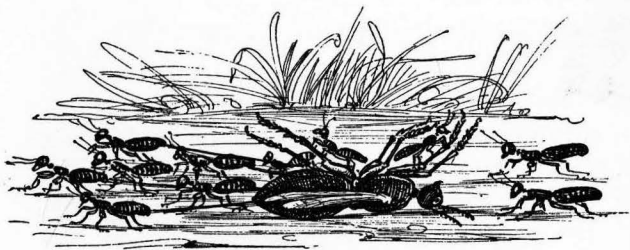
TAALOEFENING.

Uit deze les moeten de Werkwoorden opgezocht worden. Van 't eerste, vierde, zevende, enz. willen we de Tegenwoordige Tijd uitschrijven (twee persoonsvormen van elk); van 't tweede, vijfde, achtste, enz. de Verleden Tijd, en van 't derde, zesde, negende, enz. de Toekomstige Tijd.

WOORDVERKLARING.

begrijpen, verstaan. **maatstaf**, maat, meetstok. **gaat niet aan**,
 past niet; kan niet. **dwerg**, kleine mens; iets kleins in zijn soort. **reuze-**
Filistyn, Goliath. **aanmanen tot**, aanraden, raad geven.

Miereijver.

makkerkadavermierebendekrekelonbevreesdroverbendehijsenroofzuchtigreuzekrachtensjouwenvreesachtigmorgengrauwen

“ Makkers, komt: de vlieg is dood! ”—

Riep een mier bij 't morgengrauwen.

“ Ginder ligt hij in een sloot!

'k Wist, dat hem dat maal zou rouwen

Dat 'k hem gist'ren nemen zag—

'k Dacht: dat 's wis je laatste dag! ”

“ Makkers, komt! wat talm je dan?

Heb je slaap nog, luie rekels?

't Bijtje gonst al wat het kan!

Hoort, hoe zingen reeds de krekels!

Komt, voordat een and're groep

Van het lekk're hapje snoep' ! ”

Daar krioelt het over 't veld:
 Sloot en rots en berg ging 't over.
 Ieder miertje scheen een held,
 Onbevreesd, stout als een rover!
 Slechts een ogenblik—en daar
 Lag de prooi, dik, rond en zwaar!

“Komt nu, makkers, aan de slag!”
 Riep de wakk're gids;—“wat draal je?
 Hij is warm nog! Ied're dag
 Brengt ons niet zo'n hapje—maal je?
 Zouden we hier blijven staan,
 Tot hij koud is?—Pakt hem aan!”

“Hier die achterpoot—knauwt af!
 Daar dat voorbeen—sleept het weg maar!
 Neemt de kop! komt, weest niet laf!
 Voort met jullie vracht!—en zegt maar,
 Dat wij komen met de rest.
 Makkers, ieder doe zijn best!”

Negen sukkelden er heen:
 Drie met 't kopstuk, zes met poten.
 Zeven bleven; maar het scheen,
 Of men over gindse sloten
 't Dikke lijf niet brengen zou,
 Ondanks 't hijsen en gesjouw.

Daar klinkt plots'ling weer een stem:
 “Haalt de reus! 't is ons te machtig!
 Haalt hem! want gewis als hem
 Zag men nooit een mier zo krachtig.”
 —Boden renden, en weldra
 Was de reus bij 't lijk:—hoera!

Nu aan 't werk: de reus van voor
 Met de snuit vast in 't kadaver;
 En van d' and're zeven, hoor,
 Weerde er zich niet een ooit braver!
 Ja, van ijver dol en stomp,
 Zaten drie zelfs op de romp!

TAALOEFENING.

Schrijf de Voornaamwoorden uit dit versje op een rij, en zeg tot welke klas ze behoren. Let op, dat *je* in versjes dikwels voor *jullie* staat, om de maat niet te verstoren. De enkelvoudige vorm wordt dus voor de meervoudige gebruikt.

Zie of er ook Voegwoorden in dit versje gebruikt zijn.

WOORDVERKLARING.

morgengrauwen, 't aanbreken van de dag. **ginder**, ginds; daar ver.
rouwen, berouwen, opbreken. **talmen**, wachten, verzuimen. **rekel**,
 stoute jongen, vagebond. **krekkel**, kreekje. **snoep'**, snoepe, kan snoepen.
krioelt, wemelt, loopt een menigte. **stont**, moedig. **wakk're**, wakkere,
 flukse. **gids**, wegwijzer. **dralen**, verzuimen. **maal je**, zijn jullie
 mal. **sukkelen**, met moeite lopen. **hijsen**, trekken. **gesjouw**,
 zwaar werk; gesleep. **te machtig**, te veel, te zwaar. **gewis**, zeker.
kadaver, dood dier; lijk. **weerde zich**, werkte. **braver**, harder,
 flinker. **dol**, gek. **stomp**, dom, suf. **romp**, lichaam zonder de kop en
 poten.

De Zwijnehoeder.

lust	klooster	bevredigd
vroeg	afstand	zwijnehoeder
paus	toestemmen	gelegenheid
monnik	eerzuchtig	opgenomen

Vele jaren geleden leefde er in Italië een eenvoudige werkmán. Hij had een zoon, Felix genaamd. Daar hij zeer arm was, kon hij zijn zoon niet laten leren, maar zond hem naar een rijke boer, om diens zwijnen te hoeden.

Felix was een vrolike, flinke jongen, en zijn ouders hadden hem reeds vroeg geleerd, beleefd en voorkomend te zijn, en zich niet ruw of onbeschoft te gedragen.

Eens speelde Felix met zijn vriendjes in 't bos, toen ze op enige afstand een monnik zagen staan. Hij was een vreemdeling, en had in 't dichte woud zijn pad verloren.

Toen hij de jongens bemerkte, kwam hij naar hen toe en vroeg, of zij hem niet de weg naar een zeker klooster wilden wijzen.

Felix kwam dadelik vooruit, en bood aan met de monnik mee te gaan, en hem naar 't klooster te brengen.

Onderweg deed de monnik de jongen enige vragen, en verbaasde zich over zijn verstandige en gepaste antwoorden. Toen hij hoorde, dat Felix een zwijnehoeder was, verwonderde hij zich zeer, en vroeg, waarom hij zulk werk deed.

De jongen antwoordde hem, dat hij zo heel graag wilde leren, maar dat zijn ouders zeer arm waren, en hij dus achter de zwijnen moest gaan, om wat te verdienen.

Daarna vroeg de monnik hem, of hij lust zou hebben om in 't klooster te komen en monnik te worden, als hij daardoor gelegenheid zou krijgen om te leren.

O ja, dat wilde hij maar al te graag; en daar ook zijn ouders erin toestemden, werd hij in 't klooster opgenomen. Van nu aan werkte hij zo hard, dat hij zich spoedig onderscheidde. Hij werd priester; maar hij was zeer eierzuchtig, en wenste zo hoog mogelijk te klimmen. 't Gelukte hem, bisschop te worden, en hij was nog maar 48 jaar oud, toen hij door de Paus kardinaal gemaakt werd.

Nog was hij niet tevreden: zijn wens was, Paus te zijn. Na de dood van de toen regerende Paus werd die wens bevredigd. Hij werd tot zijn opvolger gekozen, en regeerde onder de naam van Sixtus V.

TAALOEFENING.

Zoek alle Zelfstandige Naamwoorden uit, en verdeel ze in soorten. Doe daarna hetzelfde met de Bijwoorden.

Dit is een ware geschiedenis. Vertel hem in je eigen woorden en schrijf hem dan op.

WOORDVERKLARING.

diens, die z'n; zijn. **beleefd**, welgemanierd. **voorkomend**, vriendelijk. **onbeschoft**, ongemanierd. **monnik**, kloosterbroeder. **klooster**, huis waar monniken samen wonen. **verbaasde zich**, verwonderde zich. **gepaste**, passende, goede. **zich onderscheidde**, boven de andere stond. **paus**, opperpriester; hoofd van de atholieke kerk. **kardinaal**, geestelike van de hoogste rang in de atholieke kerk. Uit de raad van kardinalen worden de pausen gekozen.

Purper.

verf

kleur

mooi

purper

vegen

vloeien

zeeslak

vandaan

vloekjes

zeeoever

velerlei

kledingstof

In 't land ten noorden van Kanaän woonde in vroeger tijden een volk, dat bekend geworden is door velerlei nuttige uitvindingen.

't Gebeurde eenmaal, dat een arme herdersknaap in dat land op zekere dag zijn schapen weidde op de duinen langs de oever van de zee. Hij had een hond bij zich, die hem hielp de schapen oppassen,

Die hond was even van hem weg geweest, en kwam naar hem toegesprongen met een rode bek. “Wat kan mijn hond overkomen zijn?” dacht de knaap. “Hij is verwond, en 't schijnt toch niet dat hij gevochten heeft; want hij springt zo vrolijk rond.”

De jongen zocht toen naar een lapje om 't bloed—zo als hij dacht—af te vegen; maar hij vond er geen, en plukte daarom de vlokjes wol af, die rondom aan de struiken zaten, waar zijn schapen gelopen hadden. Met deze wol maakte hij de bek schoon, en bemerkte dat er geen wond te vinden was, en dat 't bloed geen bloed, maar een kleurstof was, die de wol prachtig rood verfd.

Toen ging hij rondzoeken op 't strand, om te weten te komen, waar zijn hond die rode bek vandaan gekregen had. En wat vond hij? Een zeeslak, waarmee de hond gespeeld, en die hij stuk gebeten had. Uit 't lichaam van dit diertje vloeide de helder rode verfstof, die de wol zo mooi gekleurd had.

Op deze wijze werd de purperverf gevonden. De inwoners van dat land begonnen kledingstof met die kleur te verven, die de mensen zo aantrok, dat er duur voor betaald werd, en alle landen rondom ervan kochten.

TAALOEFFENING.

Dit is een les, waarover we weer allen een opstel moeten schrijven. En wil daarna iemand nog eens proberen, 't een of ander op rijm te zeggen? Ik zal maar zelf beginnen:

In 't land, dat boven Kanân ligt,
Ging eens een van de knaapjes
Al langs de oever van de zee,
En weidde er zijn schaapjes.

WOORDVERKLARING.

uitvinding, 't vinden of bedenken van onbekende dingen. **duinen**, zandheuvels. **oever van de zee**, 't strand. **overkomen zijn**, gebeurd zijn met. **vlokjes**, pluiscjes.